

Clypevs Theologiæ Thomisticæ

Continens Tractatus de erroribus Pelagianorum, de Gratia, de
Iustificatione & Merito, de Virtutibus Theologicis, & quatuor Cardinalibus,
ac de ineffabili mysterio Incarnationis

Gonet, Jean-Baptiste

Parisiis, 1669

Art. IV. An factâ legitimâ electione Summi Pontificis, immediatè & per se
primò sit de fide, hanc personam in particulari, v. g. Clementem IX. esse
verè Pontificem?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77342](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77342)

universalis, intelligatur esse solus Episcopus, omnium urbium Christianarum, subindeque alij non sint verè Episcopi, sed tantum vicarij illius. Secundo, ita ut alijs remanentibus verè Episcopis, ille curam habeat totius Ecclesie, sed generalem, & propria aliorum Episcoporum munia non excludentem. Cum ergo D. Gregorius nomen Episcopi universalis, tanquam propheticum, & factum ac superbiam præ se ferens recusat, tale nomen primo modo usurpat, ut patet ex verbis quæ subiungit, *quia vobis subtrahitur, quod alteri plusquam ratio exigit prebetur*. Et paulo post: *Si enim universalem me Papam vestra Sanctitas dicit, negat se hoc esse quod me facit universum* (id est Patriarcham in totam Egyptum, Lybiam, & Pentapolim) *recedant verba, quæ vanitatem inflant, & charitatem vulnerant*. Et lib. 7. Epist. 69. ad Eusebium: *Si unus universalis est, restat ut vos Episcopi non sitis*. Itaque cum Papa universalis Episcopus dicitur, tale nomen sumi debet in secunda acceptione, quatenus scilicet, reliquis Ecclesie Prælati in integrum remanentibus, tanquam caput universæ Ecclesie præest: sicut enim reliqua corporis membra, quamvis ab influxu capitis pendeant, propria munia obeunt; sic & Episcopi proprium munus & dignitatem servare non desinunt, quamvis à Pontifice tanquam ab universali capite dependant, & omnis eorum potestas ab eo derivetur. Et in hoc posteriori sensu Concilium Chalcedonense nomen universalis Episcopi Romano Pontifici tribuit, & ante illud Concilium, plures Romani Pontifices, ut Sixtus I. Victor II. Leo I. illud legitime usurparunt: D. tamen Gregorius ab eo abstinuit, ut humilitate & modestiâ, Joannis Constantinopolitani, qui universalis titulum usurpabat, arrogantiam penitus frangeret atque confunderet.

97. Tertiò obijcit Calvinus: Si ideò Romana Ecclesia primatum obtineat, quia illic usque ad extremum sedet Petrus, deberet Antiochia secundum locum tenere, cum longo tempore Antiochenam sedem Petrus tenuerit; Jerusalem tertium, cum in ea Jacobus sederit, & quartum Ecclesia Ephesina, cum eam fundaverint Paulus, & Joannes, qui usque ad mortem illam rexit: Sed hic ordo non servatur inter illas Ecclesias, cum Antiochiam præcedat Alexandria, & Jerusalem fuerit semper ultima: Ephesina verò Ecclesia nullum habuerit certum in Concilij locum: Ergo &c.

98. Respondeo numerum & dignitatem Patriarchalium sedium non pendere ex dignitate Apostolorum qui in illis sederunt, sed ex dispositione & voluntate Petri, ut testantur Anacletus, & B. Gregorius: ille enim Epist. 3. sic habet: *Prima sedes est celesti beneficio Romana Ecclesia. Secunda autem sedes apud Alexandriam Beati Petri nomine, à Marco ejus Discipulo atque Evangelista consecrata est. Tertia autem sedes apud Antiochiam ejusdem, id est Beati Petri Apostoli nomine, habetur honorabilis: quia illic, priusquam Romam veniret, habitavit, & Ignatium Episcopum constituit*. Ille verò lib. 6. Epist. 37. ad Eulogium Episcopum Alexandrinum hæc scribit: *Itaque cum multi sint Apostoli, pro ipso tamen principatu sola Apostolorum Principis sedes in autoritate convaluit, quæ in tribus locis unius est. Ipse enim sublimavit sedem, in qua etiam quiescere, & præsentem vitam finire dignatus est. Ipse decoravit sedem, in quam Evangelis-*

A *tam Discipulum misit. Ipse firmavit sedem in qua septem annis, quamvis discessurus, sedet. Cum ergo unus atque una sit sedes, cui ex autoritate divina tres nunc Episcopi præsentent, quidquid ego de vobis audio, hæc mihi imputo*. Hæc Gregorius: quibus verbis constat, hanc Patriarchalium sedium divisionem factam esse voluntate Petri. Cur autem Alexandria prælata sic Antiochiæ, cum tamen Antiochiæ Petrus per seipsum sederit, rationem reddit Baronius in compendio Spondani anno 45. num. 16 quia nimirum Alexandria tunc temporis erat quasi totius orbis theatrum, ad quod ex omnibus mundi partibus universæ ferè gentes confluebant.

ARTICVLVS IV.

An facta legitima electione Summi Pontificis, immediatè & per se primò sit de fide, hanc personam in particulari, v. g. Clementem IX. esse verè Pontificem?

§. I.

Quibusdam præmissis referuntur sententia.

Suppono primò, dupliciter aliquid dici posse 99.
Sive de fide divina, nimirum vel immediatè, sive formaliter, vel mediatè tantum, sive virtualiter. Illud dicitur esse de fide divina immediatè, quod immediatè revelatum est à Deo; mediatè verò, quod evidenter inferitur ex una propositione immediatè à Deo revelata, & ex alia lumine naturali nota. Exemplum veritatis primi generis est, quòd Christus sit homo; secundi, quod sit sensibilis.

Suppono secundò, difficultatem in titulo propositam non esse de Summo Pontifice cujus electionem nullam esse declaravit Ecclesia, nec de eo cujus electio est dubia, & nondum determinata, sed de Summo Pontifice quem legitime electum fuisse declaravit Ecclesia, acceptando eum in Summum Pontificem. Ideòque in titulo posuimus, *facta legitima electione Summi Pontificis*. De illo ergo Pontifice legitime electo, & ab Ecclesia acceptato, qualis nunc est Clemens IX. feliciter Ecclesiam regens, inquirimus, an immediatè & per se primò sit de fide illum esse verè Pontificem & Ecclesie caput?

Partem negantem tenere videntur ex Thomistis Turrecremata, Cano, & Bannez, expressè verò eam docet extra Scholam D. Thomæ Alphonsus à Castro lib. 1. adversus hæreses cap. 9. ubi hæc scribit: *Quamvis credere tenemur ex fide, verum Christi successorem esse supremum totius Ecclesie Pastorem, non tamen tenemur eadem fide credere, Leonem, aut Clementem, esse verum Petri successorem, quia non tenemur ex fide Catholica credere, eorum quemlibet rectè & canonicè fuisse electum*. Unde concludit, quod qui hoc negaret, non esset dicendus hæreticus, sed schismaticus.

Affirmativa tamen sententia communior est inter Theologos, eamque ex Thomistis expressè docent Joannes à S. Thoma 2. 2. Tractatu de Summo Pontifice disp. 2. art. 2. & Dominicus à S. Trinitate tomo 3. Bibliothecæ Theologicæ lib. 3. sect. 4. cap. 10 ubi eruditè hanc questionem pertractat. Est tamen inter Authores hujus sententiæ aliqua differentia, quia aliqui dicunt

non statim ac aliquis est acceptatus ab Ecclesia in Summum Pontificem, esse de fide quod sit verus Papa, sed solum à tempore quo incipit exercere aliquos actus Summi Pontificis proprios, quales sunt definitiones propositionum ad fidem pertinentium; tunc enim (inquiunt) simul definit & determinat se esse Summum Pontificem. Alij verò dicunt statim ac pro Summo Pontifice acceptatur ab Ecclesia, de fide esse immediatè quod sit verus Papa.

§. II.

Vera sententia duplici conclusione statuitur.

103. **D**ico primò: Fide divinà constat, Romanum Pontificem pro tempore existentem, esse legitimum Petri successorem, & verum Christi Vicarium, quando aliquid definit fide divinà credendum.

Probat: Cum Pontifex definit aliquid fide divinà credendum, de fide est ipsum tunc habere potestatem definiendi, & infallibilem assistentiam Spiritus Sancti: Ergo & tunc fide divinà constat, ipsum esse verum Pontificem. Consequentia patet, quia huiusmodi potestas & assistentia non datur nisi vero Pontifici, cui soli est promissa in persona Petri, cuius est successor: Christus enim non cuilibet, sed Petro tantum & legitimis successoribus dixit: *Tu es Petrus &c. Rogavi pro te &c. Pascere oves meas &c.* Matth. 16. Luca 22. Ioan. 21. Antecedens etiam videtur manifestum, cum enim Pontifex definit aliquid tanquam de fide tenendum, impossibile est quod fide credamus illud obiectum tanquam definitum, & non credamus ipsam definitionem esse legitimam, & consequenter ipsum definientem hic & nunc infallibilem auctoritatem & assistentiam Spiritus Sancti habere.

104. Confirmatur & magis illustratur hæc ratio: Cum Pontifex definit aliquid fide divinà credendum, eo ipso seipsum proponit tanquam regulam fidei nostræ: Ergo tunc fide divinà constat, ipsum esse verum Pontificem. Antecedens manifestum est, Pontifex enim definiendo aliquid ad fidem pertinens, seipsum proponit tanquam iudicem legitimum controversiarum fidei, subindeque tanquam veram regulam doctrinæ nostræ fidei. Consequentia verò probatur. Quando aliquid est regula fidei, non minus credibile per fidem esse debet, quod sit regula, quam quod sit de fide id quod determinatur & regulatur per illam: sicut quando proponitur aliquis Scripturæ liber tanquam canonicus, quemadmodum est de fide totum id quod in eo continetur, ita quoque est de fide quod talis liber sit canonicus, & per revelationem Dei habitus; alias certi nunquam esse possemus de rebus definitis, & traditis in libro Sacro, ut per se patet: Ergo si cum Pontifex aliquid fide divinà credendum definit, eo ipso seipsum tanquam regulam fidei nostræ proponit, ad eandem quoque fidem tanquam quid credibile per illam spectare debet, illum esse verum Pontificem. Neque enim minus id requiritur in regula fidei viva, quam in regula mortua.

105. Dices, Licet Prædicatores Evangelij nobis res fidei credendas proponant, non tamen fide tenemur credere, quod sint legitimi Evangelij Prædicatores: Ergo pariter quamvis Pontifex aliquid de fide credendum nobis proponat, non tenemur fide divinà credere ipsum esse verum Pontificem, & legitimum Christi Vicarium, ac Petri

A successorem, sed sufficit quod fidem humanam & moralem certitudinem de hoc habeamus.

Sed contra: Hoc intercedit discrimen inter Summum Pontificem res fidei suâ definitione credendas proponentem, & inter ministrum Evangelicum illas prædicantem, quod iste non se habet tanquam regula determinativa rerum fidei, sed ut minister duntaxat intimans & denuntians alijs quæ credenda sunt: unde nec tenemur credere ipsum esse verum ac legitimum ministrum, nec illi qui credunt rebus ab eo propositis, moventur ad hoc ex illius auctoritate, sed ex credibilitate eorum quæ proponuntur, ita ut nisi sufficienter proponantur, talisque credibilitas eis innotescat, credere non teneantur. At verò Summus Pontifex proponit res credendas, tanquam animata fidei regula, vel supremus iudex determinans quænam credenda sint, ita ut ex ejus auctoritate obligentur fideles ad illas credendas: unde necesse est, ut illi non morali solum certitudine, cui absolute falsum subesse potest, verum etiam certitudine fidei, hunc numero Pontificem pro tempore existentem ac Ecclesiam regentem, verum esse illum Pontificem, & legitimum Christi Vicarium ac Petri successorem credant.

Dico secundò, de fide est, etiam immediatè, hunc hominem in particulari, v. g. Clementem IX. esse verum Papam, non solum ab eo tempore quo aliquid de fide determinavit, & Ecclesiæ credendum proposuit, sed etiam ab illo quo ejus electionem fuisse validam declaravit Ecclesia.

Probat: primò: Ab eo tempore de fide est immediatè, hunc hominem in particulari esse veram regulam fidei nostræ, subindeque verum Papam à quo acceptatus est ab Ecclesia in talem regulam: Sed à tempore à quo ejus electio valida declaratur ab Ecclesia, acceptatur ab ea in regulam fidei nostræ: Ergo ab eo tempore de fide est immediatè quod sit verus Papa. Minor constat, Major verò probatur. De fide est etiam immediatè quod Ecclesia errare non possit in acceptanda regula fidei nostræ, alias enim non esset de fide immediatè quod esset consequenter indefectibilis in acceptandis rebus fidei regulatis per talem regulam: Ergo ab eo tempore quo Ecclesia hunc numero hominem acceptat in regulam fidei nostræ, de fide est etiam immediatè quod sit verè talis regula.

Probat: secundò: De fide credimus hanc numero Ecclesiam in qua modò sumus esse veram & perfectam Ecclesiam: Sed facta electione pacifica, & acceptata, non potest haberi pro vera & perfecta Ecclesia illa quæ non fuerit unita cum suo capite visibili, eique subiecta: Ergo oportet quod sicut est de fide, hanc numero Ecclesiam esse veram & perfectam Ecclesiam, ita sit de fide, facta legitimâ electione, quod iste homo cui tanquam capiti suo unitur, sit verè caput Ecclesiæ, & Summus Pontifex.

Nec dici potest, quod sit tantum de fide in Ecclesia esse caput aliquod visibile, non tamen hoc determinatè & in particulari, sed hoc, aut illud, confusè & indeterminatè. Sicut enim nequit intelligi Ecclesia in communi, absque aliquo capite in communi; ita neque hæc determinata Ecclesia, absque determinato capite: nam hæc determinata Ecclesia ita includit hoc determinatum caput morale, sicut hoc determinatum corpus physicum, includit hoc determinatum caput physicum: Ergo sicut qui credit, Christum habere determinatum corpus physicum, fieri non potest,

rest, quin simul credat Christum habere determinatum caput physicum: ita qui credit hanc esse determinatam Ecclesiam, debet simul credere hanc Ecclesiam habere determinatum caput morale, quo mysticè constat. Unde in Bulla Martini V. quæ habetur in Concilio Constantiensi, inter eas interrogationes quæ faciendæ sunt suspensis in fide, ad indagandum, an sint hæretici vel non: ponitur ista: *Utrum credant quod Papa canonicè electus, qui pro tempore fuerit, ejus proprio nomine expresso, sit successor B. Petri, habens supremam auctoritatem in Ecclesia Dei?* Quæ verba intelligi nequeunt de veritate illius propositionis in communi, quod omnis ritè electus est Summus Pontifex, vel quod Ecclesia ali- quod caput visibile habere debeat, sed in particulari de eo qui pro tempore est Pontifex, exprimendo nomen proprium, v. g. Clementem IX. Supponit ergo Pontifex, fide divinâ credendum esse, hunc hominem legitimè electum agnoscit & recipit, esse Summum Pontificem: utpote cum per negationem vel affirmationem illius quod est tantum de fide humana, discerni nequeat hæreticus à Catholico, & cum admittere id quod per discursum ex principiis fide divinâ creditis inferitur, non sit credere, sed conclusioni Theologicæ præbere assensum, ut in disputatione præcæmiali ad totam Theologiam, declaravimus.

§. III.

Solvuntur objectiones.

109. **O**bjicies primò: Ut aliquid sit immediatè de fide, necesse est quod immediatè à Deo revelatum sit: Sed non est immediatè revelatum à Deo, quòd Clemens IX. sit verus Papa: Ergo hoc non est immediatè de fide. Major constat, Minor verò probatur. Quæ immediatè à Deo revelata sunt, habentur vel in Scriptura vel in traditione: At nullus Scripturæ locus, nec ulla traditio divina assignari potest, quæ mentionem faciat illius propositionis: *Clemens IX. est verus Papa*: Ergo illa non est immediatè revelata à Deo.

110. Respondeo concessâ Majori, negando Minorem, & ad illius probationem dico, hanc veritatem immediatè à Deo revelatam fuisse, revelatione illâ universali, quæ ex una parte Deus revelavit quod potestas summa Petro collata, transfusa est ad successores legitimos; & ex alia Ecclesiam universalem nunquam in rebus fidei erratorem, cum sit columna & firmamentum veritatis: in illis enim propositionibus universalibus à Deo revelatis, continetur formaliter, & ut pars in suo toto, ista: Hic numero Pontifex, quem ut ritè electum acceptat Ecclesia, est verus Pontifex.

111. **U**t hoc magis declaretur, & solvatur instantia quæ posset fieri contra hanc solutionem: Notandum est cum P. Dominico à S. Trinitate, suprâ citato: aliqua revelata fuisse à Deo in genere, ad hoc ut crederentur in genere, ejusmodi sunt, Deum omnia posse quæ non involvunt contradictionem, & similia: hæc enim fideles non tenentur credere in individuo, v. g. nemo tenetur ad credendum quod Deus possit talem vel talem creaturam producere; sed sufficit quod in communi & generaliter credat, Dei potentiam esse infinitam, & ad id omne quod factibile est posse se extendere. Alia verò Deus revelavit in genere, ad hoc ut crederentur in specie & in individuo, ejusmodi sunt ista: Quodlibet universale Conci-

Tom. IV.

112. **A**lium legitimè congregatum, totamque Ecclesiam repræsentans, verum est, & obligat fideles ut ejus definitiones recipiant. Quilibet Pontifex ritè electus, & ab Ecclesia acceptatus, verus est Pontifex, successor Petri, ac Vicarius Christi. Istæ enim generales revelationes obligant fideles ad assensum individualem circa tale Concilium in particulari ab Ecclesia receptum, v. g. Nicænum, vel Tridentinum; & ad credendum hunc numero Pontificem ritè electum, & ab Ecclesia acceptatum, v. g. Clementem IX. esse verum Pontificem; quia universalis Ecclesiæ acceptatio substituitur collectioni omnium revelationum individualium, quas non expediebat Deum facere: vel ut ait prædictus Author, vox Ecclesiæ est quasi nova quædam locutio Dei, vel potius explicatio & complementum locutionis divinæ, per quam intelligitur ipsemet Deus revelare hoc objectum in individuo, quod nimirum hic numero Pontifex ritè electus, sit verus Pontifex.

B Objicies secundò: Ut sit de fide immediatè, hunc numero hominem esse verum Papam, debet esse certum quod sit capax talis dignitatis: Sed non est certum talem hominem esse subiectum capax Pontificiæ dignitatis: Ergo non est de fide, saltem immediatè, quod sit verus Papa. Major constat, Minor verò probatur. Ut electus in Summum Pontificem sit capax hujus dignitatis, debet esse validè baptizatus: Sed non est certum tali certitudine cui non possit subesse falsum, quod fuerit validè baptizatus, maximè cum non habeatur certitudo de intentione ministri qui ipsum baptizavit: Ergo non est certum tali certitudine cui non possit subesse falsum, talem hominem esse subiectum capax Pontificiæ dignitatis.

C Confirmatur: Si in Papam eligatur aliquis qui non est Episcopus, consequenter ad sui electionem consecratur in Episcopum: non est autem magis certum, cum in tali consecratione suscipere characterem Episcopalem, quàm reliquos Episcopos: Ergo sicut hoc non est certum tali certitudine cui non possit subesse falsum de aliis Episcopis, ita nec de eo qui electus est in Summum Pontificem, & acceptatus ab Ecclesia.

D Respondeo ad objectionem, distinguendo Majorem: Ut sit certum de fide immediatè quod hic numero homo est verus Papa, debet esse certum quod sit capax talis dignitatis, certitudine fidei, nego: hoc enim se habet duntaxat per modum prærequisiti & dispositionis ut aliquis acceptetur in Summum Pontificem ab Ecclesia. Certitudine consequentiæ Theologicæ, subdistinguo: Consequenter ad ipsam acceptionem Ecclesiæ, conceditur. Antecedenter ad illam, negatur: tunc enim solâ morali certitudine hoc certum est.

E Explicatur solutio: Antequam aliquis acceptetur ab Ecclesia in Summum Pontificem, non nisi morali certitudine constet Ecclesiæ, quòd sit subiectum capax talis dignitatis, quòd sit validè baptizatus &c. quia tamen hæc conditio necessariam habet connexionem cum ista propositione: *Acceptatus ab Ecclesia in Summum Pontificem, est verus Papa*, sit inde quod consequenter ad acceptionem Ecclesiæ certum sit, certitudine non quidem fidei immediatè, sed conclusionis Theologicæ, quod acceptatus sit verè baptizatus, & subiectum capax Pontificiæ dignitatis; quæ enim connexionem necessariam habent cum veritate de fide, non sunt quidem immediatè de fide, ut patet de risibilitate Christi, necessariò connexa cum ipsius humanitate, sed tamen rectè per con-

Qo

sequentiam Theologicam ex ea inferuntur. Et per hoc patet ad confirmationem, negatur enim consequentia & paritas. Ratio disparitatis est, quia cum alij Episcopi non sint regula suprema fidei, subindeque nec ut tales acceptentur ab Ecclesia, quod sint valide consecrati, non est aliquid necessariam connexionem habens cum veritate fidei; sicut necessariam connexionem habet cum veritate fidei, quod acceptatus ab Ecclesia pro regula suprema fidei, sit vel fuerit valide consecratus in Episcopum.

116. Obijcies tertio: Qui negaret hunc numero Romanum Pontificem esse Petri successorem, modo non negaret legitime electum esse Petri successorem, non esset hæreticus, sed tantum schismaticus: Ergo non est de fide hunc numero Romanum Pontificem, v. g. Clementem IX. esse verum Papam, ac legitimum Petri successorem.

117. Respondent aliqui, negando Majorem: Cum enim ille qui negaret Clementem IX. esse verum Pontificem, ac legitimum Petri successorem, non solum scinderet unitatem Ecclesiae, dividendo eam à suo capite visibili, sed etiam negaret habendum pro regula fidei illum quem Ecclesia acceptavit pro tali regula, schismatici dogma contrarium fidei superadderet, nimirum quod Ecclesia errare possit in rebus ad fidem pertinentibus acceptandis. Unde tunc maxime haberet locum id quod docet D. Hieronymus super caput 3. ad Titum, & post ipsum D. Thomas 2. 2. quæst. 39. art. 1. ad 3. *Nullum schisma esse, quod non sibi aliquam hæresim coniungat, ut recte ab Ecclesia recessisse videatur.* Hæc solutio probabilitate non caret; communiter tamen alij respondent, quod ille qui negaret hunc numero Romanum Pontificem, esse verum Papam, non haberetur pro hæretico, sed tantum pro schismatico; quia non constat inter omnes Catholicos id esse de fide, sed plures id negant, existimantes morali tantum certitudine id constare.

118. Obijcies quarto: Si quæ esset ratio ob quam de fide divina, etiam immediate verum esset, hunc hominem in particulari, esse verum Papam, maxime certitudo quæ de illa veritate necessaria est Ecclesiae: Sed certitudo quæ necessaria est Ecclesiae de tali veritate, non requirit quod sit immediate de fide: Ergo &c. Major constat, Minor vero probatur. Non minus necessaria est Ecclesiae certitudo validitatis Sacramentorum in particulari, v. g. huius numero Baptismi, huius numero Eucharistiae, quam certitudo huius numero Papæ; æquæ enim illa videtur necessaria ad salutem, ac ista: Sed non est de fide hoc numero Baptisma esse validum, hanc numero Eucharistiam five hostiam esse consecratam: Ergo idem dicendum est de hoc numero Pontifice.

119. Confirmatur: Sicut necessarium est ad bonam gubernationem Ecclesiae, quod sit summus Pontifex; ita necessarium est quod sint alij veri Prælati, Episcopi & Archiepiscopi: Sed ad bonam gubernationem Ecclesiae sufficit quod de istis in particulari moralem certitudinem habeamus, quæ est secundum prudentiam humanam: Ergo & de Summo Pontifice in particulari.

120. Respondeo negando Minorem, ad cuius probationem in primis dico, quod si daretur unica solum hostia ritè consecrata successivè, quæ ab universali Ecclesia deberet adorari, sicut datur successivè unus Pontifex legitime electus, cui tanquam capiti debet uniri; autoritate Ecclesiae nobis constaret de fide, non solum sub omni ho-

stia ritè consecrata, sed etiam sub hac in particulari contineri verum Christi corpus; sicut ejusdem autoritate constat nobis, non solum in communi omnem Pontificem ritè electum esse verum Pontificem, sed etiam hunc numero pro tempore existentem, ubi semel illum tanquam legitime & canonicè electum acceptavit.

Resp. negando paritatem in Majori contentam; Ratio vero disparitatis est, quia hoc numero Baptisma, vel hæc numero hostia, non est regula fidei, sicut hic homo in particulari, cujus electio in Summum Pontificem valida acceptatur & declaratur ab Ecclesia: hinc enim fit quod major debeat esse certitudo istius propositionis: *Clemens IX. est verus Papa*, quam illius: *Hæc numero hostia est verè consecrata*; imò quod debeat esse certitudo fidei, alias enim impossibile esset concipere quod ea quæ per talem regulam definiuntur, sint certa certitudine fidei. Et per hoc patet ad confirmationem, alij enim Prælati non sunt, sicut Summus Pontifex, regula infallibilis nostræ fidei.

Dices, hoc numero Concilium generale, Nicænum v. g. est regula infallibilis fidei, utpote cum omnia ad fidem pertinentia, quæ in eo sunt determinata, sint immediate de fide; & tamen quod fuerit verum Concilium, non pertinet, immediate saltem, ad fidem, quia hoc dependet ex historiis dicentibus illud Concilium revera existisse aliquando, & fuisse legitime congregatum: quæ historia cum sint purè humanæ, nequeunt causare assensum fidei divinæ, sed solum humanæ: Ergo similiter, licet hic numero Pontifex sit regula infallibilis fidei nostræ, non tamen sequitur quod sit immediate de fide, eum esse verum Papam.

Respondeo negando secundam partem Antecedentis, ut enim veritates definitæ in Concilio Nicæno sint immediate de fide, oportet quod fideles certi sint certitudine fidei de earum revelatione, subindeque & de legitima ipsarum definitione; quandoquidem ideo solum de revelatione alicujus veritatis certi sumus, quia Ecclesia, five Concilium generale, legitime declarat & determinat illam esse revelatam: impossibile autem omnino est, quod certitudinem fidei divinæ habeamus de definitione legitima alicujus veritatis, nisi eandem certitudinem habeamus de existentia & autoritate Concilij à quo determinata fuit. De fide ergo est, etiam immediate, Concilium Nicænum fuisse verum Concilium. Ad probationem in contrarium, nego quod veritas Concilij Nicæni dependeat ab historiis purè humanis, dependet enim ex successiva & continua traditione ipsius Ecclesiae, quæ licet historica sit, non tamen purè humana, quia Ecclesia in ejusmodi traditione specialiter & infallibiliter à Spiritu Sancto dirigitur, sicut in aliis rebus ad fidem pertinentibus.

Obijcies ultimò: Non est de fide, saltem immediate, quod electio huius numero Pontificis fuerit valida: Ergo nec quod ipse sit verus Papa. Consequentia patet, cum enim non sit verus Papa, nisi sit legitime electus, ut sit immediate de fide quod sit verus Papa, debet esse immediate de fide quod fuerit legitime electus. Antecedens vero probatur. Non est de fide, saltem immediate, istos numero electores talis in particulari Pontificis, esse legitimos & veros Cardinales, habuisse validam intentionem eligendi, servatam fuisse formam juridicam electionis, in eo consistentem, quod à duabus partibus Cardinalium, qui dicitur Pontifex, sit electus: has, inquam, &

alias circumstantias, sine quibus electio est nulla, servatas fuisse, non est de fide; quandoquidem id non constat Ecclesiæ ex aliqua speciali revelatione, ex Scriptura, vel traditione divina, sed solum ex testimonio ipsorum electorum promulgantium electionem.

124. Respondeo, concessio Antecedente, negando Consequentiam: quamvis enim non sit verus Papa, nisi sit legitime electus, quia tamen legitima electio est quid prærequisitum ad eam definitionem quâ Ecclesia declarat hunc numero hominem esse verum Papam, & fides non versatur circa ea quæ ad definitionem prærequiruntur, sed solum circa ipsam definitionem: illa propositio, *Clemens IX. rite electus est in Summum Pontificem*, non est immediatè de fide, sed solum ista: *Clemens IX. est verus Summus Pontifex*. Quod explicatur à simili: sicut enim in definitionibus Summi Pontificis, fides non est de iis quæ ad tales definitiones prærequiruntur, videlicet de eo quod præcesserit diligens inquisitio aut disputatio circa propositiones definitas, sed solum facta definitione, rectè inferitur per consequentiam Theologicam, omnia prærequisita ad definitionem posita fuisse, atque adeo disputationem & inquisitionem diligentem, eam præcessisse; fides verò ipsa est duntaxat de ipsis definitionibus. Ita in definitione sive declaratione Clementis IX. in Summum Pontificem, ab Ecclesia facta, id quod immediatè est de fide, non est aliquid ex prærequisitis ad eam, quale est quod fuerit legitime electus, sed solum ipsa definitio, seu declaratio, & illud quod per eam declaratur, nimirum Clementem IX. esse verum Pontificem, quamvis ex hoc rectè inferatur per discursum Theologicum, electionem talis Pontificis fuisse validam; subindeque ista propositio, *Clemens IX. rite electus est in Summum Pontificem*, sit certa certitudine Theologica, cui non potest subesse falsum.

ARTICVLVS V.

Sacrae successionis Romanorum Pontificum Series.

125. AD complementum hujus disputationis, placuit hic sacrae successionis Romanorum Pontificum seriem proponere, tum ad solvenda aliqua sectariorum argumenta contra illam fieri solita, tum maxime, quia hæc successio tanti semper æstimata est à SS. Patribus, ut D. Augustinus in Ecclesia Catholica per eam se retineri fateatur lib. contra Epistolam fundamenti cap. 4. *Tenet me* (inquit) *ab ipsa Sede Petri Apostoli, cui pascentes oves suas post Resurrectionem Dominus commendavit, usque ad præsentem Episcopatum, successio Sacerdotum*. Quod si hoc asseruit S. Doctor de continua quadraginta tantum Pontificum, qui usque ad ejus tempora numerabantur, successionem, quid si illam vidisset protractam supra numerum ducentorum triginta trium Pontificum, & à D. Petro Apostolorum Principe, usque ad Clementem IX. qui nunc feliciter Ecclesiam regit, durasse? Cæterum cum innumeri ferè historici tam electionis quam obitus uniuscujusque Pontificis, nec non res ab illo gestas, accuratè conscripserint, hic tantum illorum Catalogum per unumquodque sæculum breviter contexamus, cum aliquibus observationibus, quas P. Dominicus à S. Trinitate subjungit tomo 3. Bibliothecæ Theologicæ.

Tom. IV.

I. Sæculum.

1. D. PETRVS Apostolorum Princeps.
2. Linus Hetruscus.
3. Cletus Romanus.
4. Clemens Romanus.

Hic statim occurrit dubium, quis immediatè Divo Petro successerit, aliqui enim volunt fuisse Clementem, ita ut Linus & Cletus Summi Pontifices non fuerint, sed tantum Petri coadjutores, ob idque inter Episcopos Romanos annumerentur, quæ sententia licet habeat plures alicujus etiam notæ patronos, probabilior tamen est opposita, quæ docet Linum Petro, Lino Cletum, ac tandem huic Clementem successisse, de qua vide Baron. ad annum Christi 69.

II. Sæculum.

5. Anacletus Atheniensis.
6. Evaristus Syrus.
7. Alexander Romanus.
8. Sixtus I. Romanus.
9. Telephorus Græcus.
10. Higinus Atheniensis.
11. Pius I. Aquileiensis.
12. Anicetus Syrus.
13. Soter Campanus.
14. Eleutherius Græcus.
15. Victor I. Afer.
16. Zepherinus Romanus.

III. Sæculum.

17. Calixtus I. Romanus.
18. Urbanus I. Romanus.
19. Pontianus Romanus.
20. Antherus Græcus.
21. Fabianus Romanus.
22. Cornelius Romanus.
23. Lucius Romanus.
24. Stephanus I. Romanus.
25. Sixtus II. Græcus.
26. Dionysius I. Græcus.
27. Felix I. Romanus.
28. Euthychianus Thuscus.
29. Caius Dalmata.
30. Marcellinus Romanus.

IV. Sæculum.

31. Marcellus I. Romanus.
32. Eusebius Græcus.
33. Melchiades Afer.
34. Sylvester I. Romanus.
35. Marcus Romanus.
36. Julius I. Romanus.
37. Liberius Romanus.

Hujus Papæ anno sexto, quo ob incautam cum Arrianis habitam communicationem, Roma abire debuit, electus est in Papam Felix II. Sed cum unicum annum, & tres menses duntaxat sedisset in Cathedra, factione Imperatoris Constantij Arriani occisus, Martyr occubuit. Quia autem post ejus obitum Liberius Papa in locum suum restitutus est, multisque annis postea in Cathedra sedet: Veteres Felicem istum, tanquam illegitimè priore Pontifice adhuc vivente electum, non posuerunt in ordine Summorum Pontificum; sed qui refe-

O o ij